

Samarbejdsaftale
mellem
Sønderborg Kommune
og Tosprogs-Taskforcen

Skolestyrelsen

Aftalen indgås mellem:

Navn: Tosprogs-Taskforcen

Adresse: Skolestyrelsen
Snaregade 10A
1205 København K

Tlf.nr.: 3392 6136

CVR.nr.: 29634750
EAN-nr.: 5798000557000

Tovholder fra
Tosprogs-Taskforcen: Jonna Wrigley
Tlf.nr.: 3392 6135 – 4132 4700
Mail-adresse: jonna.wrigley@skolestyrelsen.dk
Adresse: Snaregade 10a, 1205 Kbh. K

Rådgivende konsulent: Mubeen B. Hussain
Tlf.nr.: 3392 6141 - 4132 4699
Mail-adresse: mubeen.b.hussain@skolestyrelsen.dk
Adresse: Snaregade 10a, 1205 Kbh. K

og

Navn: Sønderborg Kommune

Adresse: Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg

Tlf.nr.: 8872 6400

CVR-nr.: 2918 9773
EAN-nr: 5798005154020

Tovholder fra
Kommunen: Trine Petersen
Mail-adresse: tper@sonderborg.dk
Tlf.nr.: 7445 1445

1. Formål med indsatsen:

Samarbejdsaftalens overordnede formål er at sikre, at de tosprogede elever i Sønderborg Kommune opnår tilstrækkelige kompetencer til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, når de forlader folkeskolen. Dette skal ske ved konkret at afprøve og udvikle metoder, der virker i forhold til de i denne aftale anførte udfordringer, mål og resultatønsker.

For at sikre, at de opnåede erfaringer løbende spredes både internt i kommunen og eksternt i forhold til resten af landet, vil der gennem hele forløbet være fokus på videndeling og formidling.

2. Hvilke udfordringer skal vi samarbejde om.

På kommunalt niveau

- Tosprogsindsatsen skal præciseres med baggrund i de ni strategier.
  - Hvordan kan man sikre sammenhæng og ejerskab vedrørende undervisning af tosprogede elever, og hvordan sikres implementering af konkrete indsatser?
- Handleplanerne i Børn og Uddannelses integrationspolitik skal styrkes og konkretiseres.
  - Iværksættelse af mentorordninger for tosprogede elever skal skrives ind i forhold til indsatsområdet skole-hjem-samarbejde.
- Der mangler klare kommandoveje, idet skolerne er usikre på, hvem de skal henvende sig til i kommunen.
- Dansk som andetsprog er ikke implementeret i den almindelige undervisning på skolerne.
- Skolens lærere og ledere mangler kompetencer til at samarbejde med traumatiserede forældre.
- Psykologfaggruppen mangler faglige kompetencer i forhold til tosprogede elever.
- Psykologfaggruppen skal udarbejde særlige procedurer for tosprogede elever.
- Der skal tages stilling til, om eleverne altid optages i distriktsskolen eller henvises til anden skole eksempelvis på baggrund af sprogvurdering.
- Hvordan fastholdes danske elever på skoler med høje tosprogsprocenter?

På skoleniveau

- Skoleledelserne er ikke tilstrækkeligt synlige i indsatsen i forhold til tosprogsområdet.
- Dansk som andetsprog er ikke implementeret i fagene.
- Lærerne mangler kompetencer til at kunne inddrage dansk som andetsprog som dimension i fagene.
- Skole-hjem-samarbejdet med tosprogede forældre fungerer ikke optimalt.
- Skoler med tosprogede elever har svært ved at fastholde danske elever.

3. Mål på kommunalt niveau (mål for den enkelte skole fremgår af den konkrete skoleplan) Hvis ikke anden frist er angivet, er målet nået inden udgangen af 2011.

Kommunal strategi:

1. Tosprogsindsatsen skal tage højde for skolernes elevsammensætning. Målet er nået i juni 2010.
2. Eksisterende tiltag inden for tosprogsområdet skal koordineres og implementeres, så de virker decentralt. Arbejdet er startet august 2009, og målet er nået i juni 2011.
3. Der er etableret et netværk på tværs af skoleafdeling, institutionsafdeling og psykologfaggruppe til sparring og videndeling. Netværket er startet i december 2009. Målet er nået i juni 2011.
4. Der er nedskrevet og implementeret kommunal procedure for visitation af tosprogede elever

til specialundervisning. Proceduren er klar juni 2010 og er implementeret i juni 2011.

5. Medarbejdere i psykologfaggruppe har kompetencer til testning af tosprogede elever. Målet er nået efteråret 2011.
6. Psykologfaggruppe har nødvendige kompetencer til at støtte skolens lærere i at arbejde med traumatiserede elever og forældre. Målet er nået efteråret 2011.
7. Der er udarbejdet og implementeret ændrede retningslinjer for brug af tolke. Retningslinjerne er lavet inden december 2009 og er implementeret i udgangen af 2010.

Dansk som andetsprog (DSA):

1. Der er etableret lærernetværk på tværs af samarbejdsskoler til sparring og videndeling i efteråret 2009. Målet er nået i november 2010.
2. Der er lavet og gennemført en efteruddannelsesplan for alle kommunens skoler og psykologfaggruppen. Planen er udarbejdet forår 2010 og gennemføres skoleårene 2010/2011 og 2011/2012.

Overgang fra børnehave til skole:

1. Den kommunale sprogscreeningsprocedure for overgang fra børnehave til skole er revurderet. Proceduren er udarbejdet forår 2010 og er implementeret august 2010.

Overgang fra skole til ungdomsuddannelse:

1. De eksisterende indsatser vedrørende overgang fra skole til ungdomsuddannelser er koordineret. Målet er nået i juni 2011.
2. Iværksættelse af mentorordninger for tosprogede elever er skrevet ind i integrationspolitik i forhold til skole-hjem-samarbejde. Målet er nået i skoleåret 2010/11.

4. Konkrete indsatser på kommunalt niveau (indsatser på skoleniveau fremgår af skoleplanerne)

Kommunal strategi:

Mål 1: Tosprogsindsatsen skal tage højde for skolernes elevsammensætning. Målet er nået i juni 2010. Det nås ved at:

- Arbejdsgruppen udarbejder forslag til økonomisk harmoniseringsplan i december 2009 (Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).
- Tosprogs-Taskforcen hjælper med rådgivning undervejs i forhold til kriterier.
- Harmoniseringsplanen sendes til høring og efterfølgende politisk godkendelse i januar 2010 (Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).
- Desuden afventer arbejdsgruppen politisk udmelding i forhold til Sønderborg Kommunes samlede plan vedrørende elevplacering i april 2010 (Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).

Mål 2: Eksisterende tiltag inden for tosprogsområdet skal koordineres og implementeres, så de virker decentralt. Målet er nået i juni 2011. Det nås ved at:

- Kommunens Integrationskoordination udarbejder overordnet oversigt over eksisterende tiltag på tosprogsområdet i kommunen i marts 2010 (Tovholder: Integrationskoordination).
- Efterfølgende udarbejdes der en status og en opfølgingsplan for hvert punkt i april 2010 (Tovholder: Børn og Uddannelse).

- Tosprogs-netværket på tværs af forvaltninger, afdelinger mv. indtænkes aktivt i forhold til implementering og koordinering af de eksisterende tiltag i forår 2010 (Tovholder: Børn og uddannelser).

Mål 3: Der er etableret et tosprogs-netværk på tværs af skoleafdeling, institutionsafdeling og psykologfaggruppe til sparring og videndeling. Netværket er startet i december 2009.

Det nås ved at:

- Der afholdes et opstartmøde i december 2009, hvor der afstemmes forventninger, drøftes indhold til kommissorium og aftales mødeplan.
- Netværket udarbejder efterfølgende udkast til kommissorium for netværket. Udkastet til kommissoriet ligger klart til kommentering på netværkets næste møde i januar 2010.
- Udkastet har været forelagt styregruppen inden møde i januar 2010.
- Kommissorium godkendes af samtlige afdelinger ultimo februar 2010.
- Kommissoriet ligger klar i marts 2010. Trine Petersen fungerer som bindeled mellem netværket og Børn og Uddannelse.

(Tovholder: Skoleleder Trine Petersen)

Mål 4: Der er nedskrevet og implementeret en særlig kommunal procedure for visitation af tosprogede elever til specialundervisning. Proceduren er beskrevet og implementeret i juni 2010.

Det nås ved at:

- Styregruppen udarbejder behovsforslag/forberedelsesmateriale, hvad angår de tosprogede elever til psykologfaggruppen. Styregruppen tager det op på møde i januar 2010.
- Psykologfaggruppen indskrives særlig procedure som supplement i børneparaplyen vedrørende visitation af tosprogede elever til specialundervisningen i foråret 2010. Tosprogs-Taskforcen rådgiver undervejs (Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).
- Den særlige procedure følges op og revideres ud fra konkrete erfaringer i foråret 2011 (Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).

Mål 5: Medarbejdere i psykologfaggruppen har den nødvendige efteruddannelse i forhold til at teste tosprogede elever. Efteruddannelsen er etableret i efteråret 2010.

Det nås ved at:

- Der udarbejdes en plan for, hvor mange medarbejdere i psykologfaggruppen, der har behov for efteruddannelse. Planen færdiggøres i (aftales med distriktslederne). (Tovholder: Distriktsleder for Als, Steen Andersen, distriktsleder for Sønderborg, Pia Thyman og distriktsleder for Jylland, Margith Juhl).
- Medarbejdere i psykologfaggruppen deltager i relevant efteruddannelse for psykologfaggruppen. Efteruddannelse laves i samarbejde med Tosprogs-Taskforcen i efteråret 2010 (Tovholder Tosprogs-Taskforcen).
- Indholdet af efteruddannelsen aftales med distriktslederne i efterår 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).

Mål 6: Psykologfaggruppen og sagsbehandlere for Børn og Uddannelse har nødvendige kompetencer til at støtte skolens lærere til at arbejde med traumatiserede elever og forældre. Målet er nået efteråret 2011.

Det nås ved at:

- Der udarbejdes en plan for, hvor mange medarbejdere i psykologfaggruppen og sagsbehand-

lere har behov for efteruddannelse. Planen færdiggøres i forår 2010 (Tovholder: Distriktsleder for Als, Steen Andersen, distriktsleder for Sønderborg, Pia Thyman og distriktsleder for Jylland, Margith Juhl).

- Medarbejdere i psykologfaggruppen og sagsbehandlere for børn og unge deltager i relevant efteruddannelse i efteråret 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
- Efteruddannelsens indhold aftales med distriktslederne (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).

Mål 7: Der er udarbejdet ændrede retningslinjer for brug af tolke. Retningslinjerne er lavet inden februar 2010 og er implementeret ved udgangen af 2010.

Det nås ved at:

- Styregruppen udarbejder et første forslag til retningslinjer i januar 2010.
- Tosprogs-Taskforcen bidrager med rådgivning og gennemlæsning undervejs.
- Retningslinjerne godkendes af Børn og Uddannelse i foråret 2010.
- Godkendte retningslinjerne lægges ud på kommunens og skolernes hjemmesider, intranet, fællesnet, og der udsendes information til brugerne i juni 2010.
- Retningslinjerne implementeres i forbindelse med planlægningen af skoleåret 2010/2011.

(Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).

Dansk som andetsprog:

Mål 1: Der er etableret lærernetværk på tværs af samarbejdsskoler til sparring og videndeling. Målet er nået i foråret 2010.

Det nås ved at:

- Lærernetværk kobles på kommunens eksisterende kontaktlærernetværk.
- Styregruppen fastlægger deltagere, mødeplan og opgavebeskrivelse for etablering af lærernetværk på tværs af samarbejdsskolerne. Mødeplanen og opgavebeskrivelsen er lavet i april 2010.
- Første møde for at lave mødeplanen og opgavebeskrivelsen for lærernetværket afholdes i marts 2010.

(Tovholder: Skoleleder Trine Petersen).

Mål 2: Der er lavet og gennemført en efteruddannelsesplan for alle kommunens skoler og psykologfaggruppe, der sikrer løbende vedligeholdelse af de nødvendige kompetencer på tosprogsområdet.

Det nås ved at:

- Styregruppen udarbejder udkast til en kompetencevedligeholdelsesplan. Planen udarbejdes i november 2009.
- Efteruddannelses vedligeholdelsesplan sendes til gennemsyn i skoleledernes forretningsudvalg i december 2009.
- Styregruppen beslutter den endelige kompetencevedligeholdelsesplan i marts 2010.

(Tovholder: Trine Petersen).

Overgang fra børnehave til skole:

Mål 1: Den kommunale sprogscreeningsprocedure for overgang fra børnehave til skole er revurderet. Proceduren er udarbejdet forår 2010 og er implementeret august 2010.

Det nås ved at:

- Trine Petersen kontakter sprogstøttekorpsen for at lave sprogscreeningsprocedure ved Kim

Bertelsen i oktober 2009.

- Sprogstøttekorpset udarbejder procedure for sprogscreening i samarbejde med styregruppen. Proceduren er udarbejdet i foråret 2010.
- Proceduren tages i brug ved indskrivning til skoleåret 2010/2011.

(Tovholder: Trine Petersen).

Overgang fra skole til ungdomsuddannelse:

Mål 1: De eksisterende indsatser vedrørende overgang fra skole til ungdomsuddannelser er koordineret. Målet er nået inden juni 2011.

Det nås ved at:

- Indsatser for dette mål er beskrevet under indsatserne for **mål 2** under overskriften Kommunal strategi (se side 4 – 5).

Mål 2: Iværksættelse af mentorordninger for tosprogede elever er skrevet ind i integrationspolitik i forhold til skole-hjem-samarbejde. Målet er nået i skoleåret 2010/11.

Det nås ved at:

- Styregruppen er ansvarlig for at sikre indskrivning af mentorordninger for tosprogede elever i integrationspolitik i forhold til skole-hjem-samarbejde. Indskrivning foretages i samarbejde med UU i maj 2010 (Tovholder: Trine Petersen).

5. Deltagere samt kontaktoplysninger

Navn og kontaktoplysninger på deltagende skoler og på skolens kontaktperson:

1. **Havnbjerg Skole**, Skolevej 4. 6430 Nordborg, tlf. 7445 1445, tper@sonderborg.dk
Skoleleder Trine Petersen, tlf. 8872 6841, tper@sonderborg.dk
2. **Humlehøjskolen**, Nørrekobbel 50, tlf. 8872 4377
Viceskoleleder Johnny Erichsen, jerh@sonderborg.dk
Kontaktlærer Elisabeth Stisen, tlf. 8872 4377, elisabeth.stisen2@skolekom.dk
3. **Sønderskov-Skolen**, Grundtvigs Allé 100, 6400 Sønderborg, tlf. 7442 3358
Skoleleder som stedfortræder Søren Levring, tlf. 7443 335, slev@sonderborg.dk
Kontaktlærer Gitte Steenholdt, tlf. 7442 3358
4. **Ulkebøl Skole**, Kaplenivej 3. 6430 Sønderborg, tlf. 8872 4407
Skoleleder Erik Kiil, tlf. 8872 4407, ekii@sonderborg.dk

6. Matrix over den samlede indsats i kommunen fordelt på indsatsområder og hvilke skoler, der har indsatser på de pågældende områder:

Kommunens indsatsområder	Sønderborg	Havnbjerg-Skole	Humlehøj-Skolen	Sønderskov-Skolen	Ulkebøl Skole
--------------------------	------------	-----------------	-----------------	-------------------	---------------

Kommunal strategi	X				
Skoleledelse		X	X		
Dansk som andetsprog	X	X	X	X	X
Organisering af undervisningen			X	X	
Skole-hjem-samarbejde		X	X	X	X
Overgang fra børnehave til skole	X				
Overgang fra skole til ungdomsuddannelse	X				

7. Styregruppe på kommunalt niveau

A. Navn og mailadresser på deltagere

Kontaktlærer Helga Hilmarsdottir, Ahlmann-Skolen, h.esjan@gmail.com

Kontaktlærer Elisabeth Stisen, Humlehøj-Skolen, elisabeth.stisen2@skolekom.dk

Kontaktlærer Gitte Steenholdt, Sønderskovskolen, gi@soenderskov-skolen.dk

Skoleleder Erik Kiil, Ulkebøl Skole, ekii@sonderborg.dk

Udviklingskonsulent Niels Thede Schmidt-Hansen, Børn og Uddannelse, ntsc@sonderborg.dk

Skoleleder Trine Petersen, Havnbjerg Skole, tper@sonderborg.dk

B. Antal møder pr. år

Fire møder pr. år

Tovholder, mødeindkalder, referent:

Jonna Wrigley, undervisningskonsulent i Tosprogs-Taskforcen

8. Overordnet tidsramme for den samlede indsats, herunder start og sluttidspunkt. Se bilag med milepælsplan.

9. Økonomisk ramme

Der udarbejdes et overordnet rammebudget. Der kan i samarbejdsperiodens forløb udarbejdes tillæg til aftalen, som dog ikke kan have tilbagevirkende kraft.

For hvert indsatsområde, hvor Tosprogs-Taskforcen skal yde økonomisk støtte, udarbejdes en selvstændig aftale, der beskriver omfanget af den økonomiske støtte for henholdsvis Tosprogs-Taskforcen og kommunen.

Overordnet rammebudget for indsatser på kommunalt niveau.

Budget for indsatser på skoleniveau fremgår af den konkrete skoleplan.

Indsatsområde og tilhørende indsatser	Konsulentbistand fra Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcens økonomiske bidrag	Medfinansiering fra kommunen
Kommunal strategi			
Der udarbejdes kriterier for økonomisk harmoniseringsplan.	Tosprogs-Taskforcen bistår med konsulent hjælp.		
Psykologfaggruppen indskrives særlig procedure i børneparaplyen vedr. visitation af tosprogede elever til specialundervisning.	Tosprogs-Taskforcen rådgiver psykologfaggruppen og giver faglig sparring.		Psykologfaggruppen afsætter tid til at udarbejde ny procedure.
Efteruddannelse af psykologfaggruppens medarbejdere etableres.	Tosprogs-Taskforcen etablerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler for kurset.	Kommunen betaler timerne, lokale og forplejning.
Medarbejdere i psykologfaggruppen har den nødvendige efteruddannelse i forhold til at teste tosprogede elever.	Tosprogs-Taskforcen etablerer efteruddannelsen.	Tosprogs-Taskforcen betaler for efteruddannelsen.	Kommunen betaler timerne, lokale og forplejning.
Psykologfaggruppen og sagsbehandlere for børn og uddannelse har nødvendige kompetencer til at støtte skolens lærere til at arbejde med traumatiserede elever og forældre.	Tosprogs-Taskforcen etablerer efteruddannelsen.	Tosprogs-Taskforcen betaler for efteruddannelsen.	Kommune betaler timerne, lokale og forplejning.
Der er udarbejdet ændrede retningslinjer for brug af tolke.	Tosprogs-Taskforcen bidrager med rådgivning og gennemlæsning undervejs.		

10. Evalueringsplan

Alle mål på kommunalt niveau indsættes her (mål på skoleniveau er i skoleplanerne). Målene opdeles på indsatsområder. For hvert mål noteres "Det evalueres ved at:", fx

Kommunal strategi:

Mål 1: Tosprogsindsatsen skal forholde sig til skolernes elevsammensætning. Målet er nået i juni 2010.
Det evalueres ved at:

- Kommunen udarbejder et spørgeskema til skolelederne.
- Undersøgelsen laves i juni 2010 med henblik på, om ressourcerne til skolerne matcher med elevsammensætningen.
- Kommunen står for undersøgelsen.

Mål 3: Der er etableret et netværk på tværs af skoleafdeling, institutionsafdeling og psykologfaglig-gruppe til fagligsparring og videndeling. Netværket er startet i december 2009. Målet er nået i juni 2011.

Det evalueres ved at:

- Netværket evaluerer på mødet i forår 2011 effekten af netværkets koordinationsfunktion.

Mål 7: Der er udarbejdet og implementeret ændrede retningslinjer for brug af tolke. Retningslinjerne er lavet inden februar 2010 og er implementeret i udgangen af 2010.

Det evalueres ved at:

- Kommunen udarbejder et spørgeskema og rundersender spørgeskema til brugerne i udgangen af 2010 til midtvejs evalueringen.
- Den endelige evaluering foretages i juni 2011.

Dansk som andetsprog:

Mål 2: Der er lavet og gennemført en efteruddannelsesplan for alle kommunens skoler og psykolog-fagliggruppe. Planen er udarbejdet forår 2010 og gennemført i skoleåret 2010/2011.

Det evalueres ved at:

- Der laves optælling via et afkrydsningsskema. Hvor mange lærere har efteruddannelse i DSA – og hvor mange timer.
- Der laves optælling af, hvor mange medarbejdere fra psykologfaggruppen der har gennemført kurser og hvor mange timer.
- Den faglige evaluering foretages i forbindelse med afholdelse af kurserne.
- Kommunen står for optællinger.

Overgang fra skole til ungdomsuddannelse:

Mål 1: De eksisterende indsatser vedrørende overgang fra skole til ungdomsuddannelser er koordineret. Målet er nået inden juni 2011.

Det evalueres ved at:

- UU står for evalueringen i juni 2011.

Mål 2: Iværksættelse af mentorordninger for tosprogede elever er skrevet ind i integrationspolitik i forhold til skole-hjem-samarbejde. Målet er nået i skoleåret 2010/11.

Det evalueres ved at:

- UU står for evalueringen i juni 2011.

11. Forankring

Kommunen forpligter sig til at videreføre og forankre de indsatser, der igangsættes som følge af denne samarbejdsaftale og tilhørende skoleplaner. Før afslutning af hver indsats laver Tosprogs-Taskeforcen og kommunen forankringsplan for dem.

Kommunen forpligter sig til at videreføre og forankre de indsatser, der igangsættes som følge af denne samarbejdsaftale og tilhørende skoleplaner. Før afslutning af hver indsats laver Tosprogs-Taskeforcen og kommunen forankringsplan for dem.

12. Rettigheder

Kommunen og Tosprogs-Taskeforcen har delt ejendomsret til det materiale og de erfaringer, som udarbejdes og/eller indsamles i forbindelse med samarbejdet.

Tosprogs-Taskeforcen har ejendomsret til de af Tosprogs-Taskeforcen anvendte metoder og værktøjer, som er udviklet af Tosprogs-Taskeforcen eller tredjemand. Tosprogs-Taskeforcen står inde for, at kommunen har ret til at benytte de anvendte metoder og værktøjer.

Uanset ovenstående kan Tosprogs-Taskeforcen frit anvende resultaterne til egen forskning, evaluering m.v.

13. Offentlighed

Offentliggørelse af igangsatte indsatser, opnåede erfaringer m.v. sker efter gensidig aftale.

Tosprogs-Taskeforcen forbeholder sig retten til løbende at offentliggøre forløb, viden, erfaringer m.v., bl.a. på Tosprogs-Taskeforcens hjemmeside med henblik på at sikre videndeling til resten af landet.

14. Fortrolighed

Indsatsen bygger på gensidig tillid og åbenhed med fortrolighed som omdrejningspunkt, hvor interne forhold ikke videregives, uden der er enighed mellem parterne. Samarbejdskommunens medarbejdere har således ubetinget tavshedspligt i forhold til oplysninger vedrørende Skolestyrelsens eller andres forhold, som han/hun får kendskab til under arbejdet i forbindelse med denne aftale.

Dog har aftalens parter tilladelse til at videregive oplysninger, som er relevante for den løbende evaluering af projektet.

15. Samtykkeerklæring

De to parter er indstillet på, at eventuelle uoverensstemmelser i henhold til aftalens indhold skal forsøges løst ved dialog. Ved underskrift på denne samarbejdsaftale giver Tosprogs-Taskeforcen samtykke til, at Tårnby Kommune kan registrere, behandle og videregive de oplysninger, som kommunen modtager som led i opfyldelsen af denne aftale. Behandling og videregivelse af oplysninger må ikke gå videre end, hvad der kræves til opfyldelse af denne aftales formål.

Alle tilknyttede medarbejdere har tavshedspligt og er ansvarlig for, at personfølsomme oplysninger behandles med fuld fortrolighed og i overensstemmelse med persondataloven.

16. Aftaleperiode

Aftalen starter d. 1. august og løber til d. 31. december 2011.

17. Opsigelse

Aftalen kan til enhver tid opsiges af en af parterne med en måneds varsel til den 1. i en måned. Ved aftalens opsigelse bortfalder alle fremtidige forpligtelser. Aftalen har ingen økonomiske bindinger og skal alene anses for at være en udvidet hensigtserklæring.

18. Andet

Pressekontakt for Sønderborg: Trine Petersen

10.01.2010

Dato: Underskrift for kommunen

11/12-09

Dato: Underskrift for Tosprogs-Taskforcen

Skoleplan for Havnbjerg Skole

Bilag til samarbejdsaftalen

Aftaleområde:	Aftaletekst:
Udfordringer:	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende DSA dimension i alle fag. • Manglende DSA kompetencer hos medarbejderne. • Skole-hjem-samarbejdet skal styrkes. • Fokus på skoleledelsens rolle og ansvar.
Konkrete mål opdelt på de af Tosprogs-Taskforcens indsatsområder, der skal arbejdes med på skolen:	<p>Dansk som andetsprog (DSA):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle pædagogiske medarbejdere har faglige kompetencer til at implementere DSA i alle fag. Målet er nået i foråret 2011. <p>Skole- hjem- samarbejdet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lærerne er klædt på til at vejlede forældrene om undervisningsformål, indhold og fagligt niveau. Målet er nået juni 2011. 2. Tosprogsforældre deltager i faglige og sociale arrangementer på lige fod med de danske forældre. Målet er nået i foråret 2011. 3. Lærerne har de faglige kompetencer til at samarbejde med traumatiserede elever og forældre. Målet er nået juni 2011. <p>Skoleledelse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ledelsen har de nødvendige kompetencer til at varetage opgaver på skolen i forhold til medarbejdere, elever og forældre. Målet er nået december 2010
Indsatser på skolen: <i>Indsatserne tilknyttes de opsatte mål. Der skal være en eller flere indsatser for hvert opsat mål, så der for alle mål er planlagt, hvordan disse nås.</i>	<p>Dansk som andetsprog (DSA):</p> <p>Mål 1: Alle pædagogiske medarbejdere har faglige kompetencer til at implementere DSA i alle fag. Målet er nået i foråret 2011.</p> <p>Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der etableres efteruddannelse: • Pædagogisk dag (4 – 5 timer) med fokus på DSA. Indhold skal også give mening for lærere med 30 timers kursus Fokus på læsestrategier, fokus på udskoling. Pædagogisk dag afholdes lørdag den 27. november 2009 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Der udarbejdes en liste over lærernes DSA-kompetencer (Tovholder: Ledelsen). • Alle relevante lærere gennemfører 40 timers kursus i skoleår 2010/2011 og 2011/2012 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • DSA sættes på dagsordenen på alle fagudvalgsmøder og

teammøder fx ved indlæg, drøftelser af metoder, cases fra virkeligheden m.m. og deltagerne giver hinanden faglig feedback. Opstart i forår 2010. Skoleledelsen deltager i teammøder og sikrer, at DSA sættes på dagsordenen (Tovholder: Ledelsen).

- Læsevejlederne deltager i kursus i dansk som andetsprog (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
- Ressourcepersoner fra forskellige faggrupper, som har behov, får ekstra ½ efteruddannelse fra skoleåret 2010/2011. Kombineres med styregruppens plan på kommunalt niveau (Tovholder: Ledelsen).

Skole-hjem-samarbejde:

Mål 1: Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem-samarbejde.

Det nås ved at:

- Punktet tages på lærermøder, og ledelsen samler ideer fra lærermøder. Mål/indsatser udarbejdes konkret i efteråret 2009. (Tovholder: Ledelsen).

Mål 2: Lærerne er klædt på til at vejlede forældrene om undervisningsformål, indhold og fagligt niveau. Målet er nået juni 2011.

Det nås ved at:

- Etniske aftener med gruppearbejde – med det formål at lære skolen at kende og afstemme forventninger. Aftener afholdes fra efterår 2009 (Tovholder: Souschef Kammer Rasmussen og skoleleder Trine Petersen).
- Udvalgte klasser arbejder systematisk med portfolio-mapper. Disse mapper bruges i forbindelse med forældresamtaler. Opstart forår 2010. Tosprogs-Taskforcen vejleder undervejs (Tovholder: Souschef Kammer Rasmussen og skoleleder Trine Petersen).
- Større tydelighed og konkretisering af undervisningsforløb over for forældrene. To klasser afprøver åbent hus modellen ved eksempelvis gennemførelse af konkrete undervisningsforløb i forår 2010. Inden åbent hus skal lærerne lave opsøgende arbejde, fx ved at ringe til forældrene, sende SMS, bruge foaldreinfra og besøge nogle forældre for at invitere dem til undervisningsforløbet (Tovholder: Souschef Kammer Rasmussen og skoleleder Trine Petersen).

Mål 3: Tosprogsforældre deltager i faglige og sociale arrangementer på lige fod med de danske forældre. Målet er nået i foråret 2011.

Det nås ved at:

- Ressourcecentret (Tosprogsteam, specialundervisningsteam og AKT) arbejder opsøgende i forhold til forældregruppen (finansieres af Bikuben – midler). Opstart august 2009. (Tov-

	<p>holder: Souschef Kammer Rasmussen).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasselæreren tager direkte kontakt til forældre, fx i forbindelse med opfølgning på ubesvarede sedler. Forældre-intra er et godt redskab til kontakt mellem skole-hjem. Opstart december 2009. (Tovholder: Souschef Kammer Rasmussen). • Der arbejdes med hjemmebesøg og anden form for opsøgende arbejde, fx ringe hjem til forældrene inden mødet for at sikre fremmøde. Opstart i 1. klasse og 8. klasse i december 2009. Desuden anvendes det i modtageklassen. (Tovholder: Souschef Kammer Rasmussen og skoleleder Trine Petersen). <p>Mål 4: Lærerne har de faglige kompetencer til at samarbejde med traumatiserede familier. Målet er nået juni 2011 Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der arrangeres en pædagogisk dag af fire til fem timers varighed en lørdag i skoleåret 2010/2011. (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Skolen afventer psykologfaggruppens udspil i forhold til at arbejde med traumatiserede elever i hverdagen. (Tovholder: Ledelsen). <p>Skoleledelse: Mål 1: Ledelsen har de nødvendige kompetencer til at varetager opgaver på skolen i forhold til medarbejdere, elever og forældre. Målet er nået i december 2010 Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skoleledelsen deltager i skolelederuddannelse, PD-modul. Forår 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Skoleledelsen har et ønske om at være flue på væggen på en anden samarbejdsskole – Fokus på praktikrollen. (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
Tidsplan med milepæle:	Se bilag med milepælsplan.
Evalueringsplan:	<p>Skole-hjem-samarbejde: Mål 3: Tosprogs-forældre deltager i faglige og sociale arrangementer på lige fod med de danske forældre. Målet er nået foråret 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen registrerer alle forældres fremmøde til forældrearrangementer. • Alle lærere udfylder afkrydsningsskema hvert år, som skolen udarbejder. • Skolen samler afkrydsningsskemaer i juni 2011 for at dokumentere og se progression i fremmødet. • Skolen står for undersøgelse. <p>Mål 4: Lærerne har de faglige kompetencer til at samarbejde med</p>

	<p>traumatiserede elever og forældre. Målet er nået juni 2011 Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der udarbejdes et spørgeskema til lærerne. • Der laves en fokusgruppe af lærerne på skolen. • Fokusgruppen udfylder skemaet. • Spørgeskemaundersøgelse af fokusgruppen foretages i juni 2011.
Tovholder for den samlede indsats på skolen.	<p>Skoleleder Trine Petersen Souschef Kammer Rasmussen DSA lærer Mette Søgaard. Plus en gruppe på fire - fem personer.</p> <p>Udarbejdelse af mødeplan for arbejdsgruppen – sker via pædagogisk udvalg og skolen intranet.</p>

Overordnet økonomisk ramme for skoleplanen:

Indsatsområde og tilhørende indsatser	Konsulentbistand fra Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcens økonomiske bidrag	Medfinansiering fra kommunen/skolen
Dansk som andet-sprog			
Der afholdes en pædagogisk dag med fokus på læsestrategier og udskoling.	Tosprogs-Taskforcen etablerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler for oplægsholderen.	Skolen betaler læretid, lokaler og forplejning.
Alle relevante lærere gennemfører 40 timers kursus.	Tosprogs-Taskforcen etablerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler for kurset.	Skolen betaler lærertid og transport.
Skole-hjem-samarbejde			
Der arrangeres en pædagogisk dag med fokus på samarbejde med traumatiserede familier.	Tosprogs-Taskforcen etablerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderen for pædagogisk dag.	Skolen betaler læretid, lokaler og forplejning.
Udvalgte klasser arbejder med portfolio-mapper og mapperne bruges i forbindelse	Tosprogs-Taskforcen vejleder lærerne.		

med forældresamtaler.			
Skoleledelse:			
Skoleledelsen deltager i skolelederuddannelsen med fokus på praktikkollen.	Tosprogs-Taskforcen etablerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler for kurset.	Skolen betaler tid og transport.

Skoleplan for Humlehøjskolen

Bilag til samarbejdsaftalen

Aftaleområde:	Aftaletekst:
Udfordringer:	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende DSA dimension ud i alle fag. • Organisering af DSA i og uden for klassen. • Skole-hjem-samarbejdet skal styrkes.
<p>Konkrete mål opdelt på de af Tosprogs-Taskforcens indsatsområder, der skal arbejdes med på skolen:</p>	<p>Skoleledelse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ledelsen går aktivt ind i arbejdet med at tiltrække distriktets børn til skolen. Målet er nået i juni 2011. <p>Dansk som andetsprog (DSA):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle lærere har faglige kompetencer til at implementere DSA i alle fag. Målet er nået i juni 2011. 2. Alle elever modtager undervisning i DSA, der modsvar deres individuelle behov. Målet er nået efteråret 2010. <p>Organisering:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det er sikret, at DSA ressourcerne udnyttes optimalt. Målet er nået i skoleåret 2010/2011. 2. Det er etableret lektiehjælp til indskoling, mellemtrin, udskoling i skoleåret 2010/2011. <p>Skole-hjem-samarbejde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem-samarbejde. 2. Tosprogede forældre kommer lige så ofte til faglige og sociale arrangementer som danske forældre. Målet er nået juni 2011. 3. Alle lærere er klædt på til at vejlede forældrene og give forældrene de nødvendige værktøjer til at kunne støtte op omkring barnets skolegang i juni 2011. 4. Der er klar forventningsafstemning mellem skole og hjem. Målet er nået efteråret 2010.
<p>Indsatser på skolen: <i>Indsatserne tilknyttes de opsatte mål. Der skal være en eller flere indsatser for hvert opsat mål, så der for alle mål er planlagt, hvordan disse nås.</i></p>	<p>Skoleledelse:</p> <p>Mål 1: Ledelsen går aktivt ind i arbejdet for at tiltrække distriktets børn til skolen. Målet er nået i juni 2011.</p> <p>Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der laves en folder til kommende forældre. Folderen oversættes, og der laves en tilhørende CD i ultimo 2009. Tosprogs-Taskforcen bidrager med faglig sparring (Tovholder: Ledelsen og Tosprogs-Taskforcen). • Der laves et opsøgende arbejde i børnehaverne i november

og december 2009 (Tovholder: Ledelsen).

- Forældre til nye elever inviteres til skolefesten i februar 2010 (Tovholder: Ledelsen).
- Negative historier ændres til positive historier i medierne ved at skrive/fortælle gode historier, der har fokus på stolthed. Opstart 2009 fortsættes i hele indsatsperioden (Tovholder: Ledelsen).

Dansk som andetsprog:

Mål 1: Alle lærere har faglige kompetencer til at implementere DSA i alle fag. Målet er nået i juni 2011.

Det nås ved at:

- Der laves en oversigt over skolens DSA-kompetencer i efterår 2009 (Tovholder: Ledelsen og tosprogs-koordinator Elisabeth Stisen).
- Der etableres en pædagogisk weekend den 12.- 13. marts 2010 med fokus på dansk som andetsprog i fagene (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
- Alle lærere får basiskursus i dansk som andetsprog i skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
- Skabe bevidsthed om, at DSA er vigtig i alle fag, og hvordan det implementeres, inkl. materialer. Det sker ved, at alle fagudvalg har fokus på DSA på deres fagudvalgsmøder. Det implementeres efter den pædagogiske weekend i foråret 2010 (Tovholder: Arbejdsgruppen på skolen).
- Bedre intern videndeling og sparring i DSA. Skolens tosprogsvejledere deltager i årgangs- og klasse-møder. Opstart januar 2011 (Tovholder: Ledelsen og tosprogs-koordinator Elisabeth Stisen).
- Tosprogs-teamet er klædt på til at fungere som vejledere og formidlere over for andre kolleger. Tosprogs-Taskforcen giver faglig sparring med henblik på vejlederrolle. Det påbegyndes i januar 2011 (Tovholder: Ledelsen og Tosprogs-Taskforcen).

Mål 2: Alle elever modtager undervisning i DSA, der modsvarer deres individuelle behov. Målet er nået efteråret 2010.

Det nås ved at:

- Der foregår samarbejde mellem klassens lærere og tosprogsteamet. Arbejdet starter i foråret 2010.
- Der udarbejdes retningslinjer og procedurer i forhold til individuel vurdering af den enkelte elevs behov foråret 2010.
- Elevernes behov for DSA er beskrevet i foråret 2010.

(Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen).

Organisering:

Mål 1: Det er sikret, at DSA ressourcerne udnyttes optimalt. Målet

er nået i november 2010.

Det nås ved at:

- De afsatte timer i DSA læses også ved længerevarende sygdom/fravær fra skoleåret 2010/2011.
- Der tildeles de timer, der reelt er brug for til tosprogede elever fra skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Ledelsen).

Mål 2: Det er etableret lektiehjælp til indskoling, mellemtrin, udskoling. Målet er nået august 2011.

Det nås ved at:

- Der afsættes ressourcer til etablering af lektiehjælp fra foråret 2010.
- I skemalægningen tages der højde for, at der kan etableres lektiehjælp fra forår 2010.
- Der etableres samarbejde med eksterne samarbejdspartnere fx dansk flygtningehjælp og ungdomsskolen i efterår 2009.

(Tovholder: Ledelsen).

Skole-hjem-samarbejde:

Mål 1: Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem-samarbejde.

Det nås ved at:

- Punktet tages på lærermøder, og ledelsen samler ideer fra lærermøder. Mål/indsatser udarbejdes konkret i foråret 2010 (Tovholder: Ledelsen).

Mål 2: Tosprogede forældre kommer lige så ofte til faglige og sociale arrangementer som danske forældre. Målet er nået juni 2011.

Det nås ved at:

- Der udvikles forældremøder, der tilgodeser alle forældres behov. Der bliver lagt fokus på indhold og rammer af disse møder (Tovholder: Pædagogisk udvalg).
- Der bruges tolk, når der er behov for det fra efterår 2009 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen).
- Skriftlig skole-hjem-kontakt formuleres i et tydeligt sprogbrug og gerne illustreret og oversættes om nødvendigt fra efteråret 2009 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen).
- Der søges skole-hjem-vejledere fra Integrationsministeriets pulje. Ansøgningsfrist 8. januar 2010. Ansøgningen sendes til Tosprogs-Taskforcen til gennemlæsning og kommentarer (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen).
- Der oprettes en ressourcebank i forhold til forældrekompetencer og forældre fra ressourcebanken benyttes aktivt af skolen. Ordningen iværksættes i efteråret 2010 (Tovholder: Skolens tosprogs-taskforcearbejdsgruppe).
- Der arbejdes på at tosprogede forældre er repræsenteret i

	<p>klasserådene fra efterår 2010 (Tovholder: Ledelsen).</p> <p>Mål 3: Lærerne er klædt på til at gå i dialog og give forældrene de nødvendige værktøjer til at kunne støtte op omkring barnets skolegang. Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der afholdes pædagogisk dag for alle skolens medarbejdere omkring skole-hjem-samarbejde i forår 2011 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Fra foråret 2010 bruges Integrationsministeriets værktøjskasser (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen). <p>Mål 4: Der er klar forventningsafstemning mellem skole og hjem. Målet er nået efteråret 2010. Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der etableres dialogmøder med de etniske grupper to gange om året fra efteråret 2009. På disse møder drøftes forskellige problemstillinger (Tovholder: Ledelsen og tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen). • Skole-hjem-vejledere bruges som sparringspartnere (Tovholder: Ledelsen og tosprogs-koordinatoren Elisabeth Stisen).
Tidsplan med milepæle:	Se bilag med milepælsplan.
Evalueringsplan:	<p>Skoleledelse:</p> <p>Mål 1: Ledelsen går aktivt ind i arbejdet for at tiltrække distriktets børn til skolen. Målet er nået i juni 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen laver status om tilmeldinger til børnehaveklasse i juni 2010 • Endnu en optælling af tilmeldinger til børnehaveklasse i august 2011. <p>Organisering:</p> <p>Mål 1: Det er sikret, at DSA ressourcerne udnyttes optimalt. Målet er nået i juni 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen udarbejder et afkrydsningsskema. • Der laves en optælling af de læste timer i november 2010 (status) via afkrydsningsskema. • Den endelige opgørelse laves i juni 2011 <p>Mål 2: Det er etableret lektiehjælp til indskoling, mellemtrin, udskoling. Målet er nået august 2011. Det evalueres ved at:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Lektiehjælp i alle faser er taget i brug og fungerer i efteråret 2011. <p>Skole-hjem-samarbejde:</p> <p>Mål 2: Tosprogede forældre kommer lige så ofte til faglige og sociale arrangementer som danske forældre. Målet er nået juni 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen registrerer alle forældres fremmøde til forældrearrangementer. • Alle lærere udfylder afkrydsningsskema i juni 2010, som skolen udarbejder. • Skolen samler afkrydsningsskemaer i juni 2011 for at dokumentere og se progression i fremmødet. <p>Mål 4: Der er klar forventningsafstemning mellem skole og hjem. Målet er nået efteråret 2010. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen laver et skema, der viser, om indsatserne ved afstemning mellem skole og hjem har givet gode resultater og lettet skole-hjem-samarbejde. • Der vælges nogle klasselærere og forældre, der udfylder skemaet. • Arbejdet er færdiggjort juni 2011.
--	--

Tovholder for den samlede indsats på skolen.	<p>Viceskoleleder Johnny Erichsen</p> <p>Skolens tosprogs-taskforcearbejdsgruppe. Alle afdelinger er repræsenteret i taskforcegruppen.</p> <p>Gruppen udarbejder en opgavebeskrivelse.</p>
--	--

Overordnet økonomisk ramme for skoleplanen:

Indsatsområde og tilhørende indsatser	Konsulentbistand fra Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcens økonomiske bidrag	Medfinansiering fra kommunen/skolen
Dansk som andetsprog			
Der etableres en pædagogisk weekend med fokus på dansk som andetsprog i fagene.	Tosprogs-Taskforcen etablerer pædagogisk weekend.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderes omkostninger.	Skolen betaler læretid, lokaler og forplejning.
Alle lærere får basis-	Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcen	Skolen betaler læretid,

kursus i dansk som andetsprog.	etablerer kurset.	betaler kursusomkostninger.	forplejning og transport.
Tosprogs-teamet er klædt på til at fungere som vejledere og formidlere over for andre kolleger.	Tosprogs-Taskforcen bidrager med konsulenthjælp.		
Ledelsen:			
Der laves en folder til kommende forældre. Folderen oversættes og der laves en tilhørende CD.	Tosprogs-Taskforcen giver faglig sparring.		
Skole-hjem-samarbejde:			
Pædagogisk dag for alle skolens medarbejdere omkring skole-hjem-samarbejde.	Tosprogs-Taskforcen etablerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderen.	Skolen betaler læretid, lokaler og forplejning.

Skoleplan for Sønderkov-Skolen

Bilag til samarbejdsaftalen

Aftaleområde:	Aftaletekst:
<p>Udfordringer:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende sparring, støtte og opbakning fra kolleger. • Manglende kompetencer i DSA hos lærerne. • Behov for mere viden omkring traumatiserede elever. • Skole-hjem-samarbejdet skal styrkes.
<p>Konkrete mål opdelt på de af Tosprogs-Taskforcens indsatsområder, der skal arbejdes med på skolen:</p>	<p>Dansk som andetsprog (DSA)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle lærere har kompetencer til at arbejde med sproget i alle fag. Målet er nået 2011. 2. Skolens DSA-netværk bruges aktivt til at sikre videndeling og sparring om DSA blandt lærere, der underviser i DSA. Dette er nået ved juni 2011 3. Der er skabt procedurer for screening, der sikrer korrekt vurdering af den enkelte elevs DSA-behov. Dette er nået ved juni 2010. <p>Organisering af undervisningen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Der er oprettet lektiecafe, som bruges aktivt af eleverne. Dette er nået i august 2010. <p>Skole-hjem-samarbejdet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem-samarbejde. 2. 80 procent af alle skolens tosprogede forældre skal deltage i faglige og sociale arrangementer. Målet er nået i juni 2011. 3. Der er klar forventningsafstemning mellem skole og hjem ved skolestart samt ved faseskift. Det er nået ved juni 2011. 4. Lærerne har basisviden om at samarbejde med traumatiserede familier (børn og forældre). Målet er nået juni 2011.
<p>Indsatser på skolen: <i>Indsatserne tilknyttes de opsatte mål. Der skal være en eller flere indsatser for hvert opsat mål, så der for alle mål er planlagt, hvordan disse nås.</i></p>	<p>Dansk som andetsprog:</p> <p>Mål 1: Alle lærere har viden om at arbejde med dansk som andetsprog i alle fag. Målet er nået 2011.</p> <p>Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seks til otte lærere sendes på 40 timers DSA-kursus i skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Der arrangeres en pædagogisk dag for hele personalet med fokus på DSA i september 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • DSA er indskrevet i årsplanerne fra august 2010 (Tovholder:

Skoleledelsen).

Mål 2: Skolens tosprogs-team bruges aktivt til at sikre videndeling og sparring om DSA blandt lærere, der underviser i DSA. Dette er nået ved juni 2011.

Det nås ved at:

- Tosprogs-teamet holder jævnlige møder og bruges til sparring af de øvrige lærere på skolen. Dette opstartes i skoleåret 2009/2010 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt).
- Tosprogs-Taskforcen inviteres til at deltage på tosprogs-teammøder fra skoleåret 2009/2010. På disse møder drøftes forskellige problemstillinger om DSA undervisning.
- Integreringen af dansk som andetsprog i de enkelte fag sættes på dagsorden på teammøder efter behov fra august 2010 (Tovholder: Skoleledelsen).
- DSA er synlig på skolens personale-intra forår 2010 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt).
- DSA sættes mindst én gang årligt på lærermøde fra skoleåret 2010/2011 for at diskutere forholdene om DSA undervisning på skolen (Tovholder: Skoleledelsen).

Organisering af undervisningen:

Mål 1: Der er oprettet lektiecafé, som bruges aktivt af eleverne. Dette er nået i august 2010.

Det nås ved at:

- Der etableres en lektiecafé for 4. – 9. klasse. Opstart august 2010 (Tovholder: Skoleledelsen og tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt).
- Der laves opsøgende indsats i forhold til de sproglige svage tosprogede elever og deres forældre i foråret 2010. Opsøgende indsats skal medvirke, at eleverne bruger lektiecafeen.
- Opsøgende indsats kan være fx at ringe til forældre dagen før for at minde dem om at sende børn til lektiecafeen eller sende en SMS. Evt. hjembesøg. (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt).
- Lærerne oplyser tosprogs-koordinatoren om, hvilke elever der skal omfattes af den opsøgende indsats. Der udarbejdes en liste i foråret 2010 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt).

Skole-hjem-samarbejde:

Skolens overordnede mål:

På Sønderkov-skolen tager medarbejdere, elever og forældre aktivt del i skole-hjem-samarbejde og alle er klar over hinandens roller, respekterer hinanden og lytter til hinanden.

	<p>Mål 1: 80 procent af alle skolens tosprogede forældre skal deltage i faglige og sociale arrangementer. Målet er nået i juni 2011. Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasselærerne får i videst muligt omfang stillet standardiserede indbydelser oversat til hovedsprogene til rådighed i skoleåret 2010-2011 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt). • Der bruges tolke til skole-hjem-samtaler og forældremøder i skoleåret 2009/2010 (Tovholder: Skoleledelsen). • Der arbejdes med indholdet og organisering af møderne. Desuden revurderes invitationernes form/sprog fra skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt). • De etniske forældremøder videreudvikles med hensyn til form, struktur m.m. Fokus på den arabiske gruppe i foråret 2010 (Tovholder: Tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt). • Der afholdes forventningsafstemningsmøder mellem skole og forældre hvert år ved skolestart samt ved overgangen til 4. og 7. klasse, hvor der er fokus på indholdslæsning og nye fag. Det påbegyndes i skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Skoleledelsen og tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt). • Skolen udarbejder en velkomstpjece til forældrene i foråret 2010 (Tovholder: Skoleledelsen og tosprogs-koordinatoren Gitte Steenholdt). <p>Mål 2: Lærerne har viden om at samarbejde med traumatiserede familier (børn og forældre). Målet er nået senest efterår 2011. Dette nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der afholdes en pædagogisk eftermiddag med fokus på traumatiserede familier og børn senest efterår 2011 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
Tidsplan med milepæle:	Se bilag med milepælsplan.
Evalueringsplan:	<p>Organisering af undervisningen:</p> <p>Mål 1: Der er oprettet lektiecafeen, som bruges aktivt af eleverne. Dette er nået i august 2010. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen udarbejder elektronisk afkrydsningsskema. • Via afkrydsningsskema samles informationer om, lektiecafeen bruges af eleverne. • Ansvarlige lærere registrerer oplysninger. • Samlet dokumentation ligger klar juni 2011. <p>Skole-hjem-samarbejde:</p> <p>Mål 1: 80 procent af alle skolens tosprogede forældre skal deltage i</p>

	<p>faglige og sociale arrangementer. Målet er nået i juni 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen registrerer alle forældres fremmøde til forældrearrangementer. • Alle lærere udfylder afkrydsningsskema i juni 2010, som skolen udarbejder. • Skolen samler afkrydsningsskemaer i juni 2011 for at dokumentere og se progression i fremmødet.
Tovholder for den samlede indsats på skolen.	<p>Skoleleder (stedfortræder) Søren Levring Afdelingsleder Mette Elmerdhal Tosprogs-koordinator Gitte Steenholdt Arbejdsgruppen vedrørende tosprogede elever</p>

Overordnet økonomisk ramme for skoleplanen:

Indsatsområde og tilhørende indsatser	Konsulentbistand fra Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcens økonomiske bidrag	Medfinansiering fra kommunen/skolen
Dansk som andet-sprog			
Seks til otte lærere sendes på 40 timers DSA kursus	Tosprogs-Taskforcen arrangerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler kursets omkostninger..	Skole betaler lærertimer og transport. Kommunen betaler forplejning og lokaler.
Der arrangeres en pædagogisk dag for hele personalet med fokus på DSA i september 2010.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderen	Skolen betaler lærertid, lokaler og forplejning.
Skole-hjem-samarbejde			
Efteråret 2011 afholdes der en pædagogisk eftermiddag med fokus på traumatiserede familier og børn.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderen	Skolen betaler lærertid, lokaler og forplejning.

Skoleplan for Ulkebøl Skole

Bilag til samarbejdsaftalen

Aftaleområde:	Aftaletekst:
<p>Udfordringer:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende DSA kompetencer hos lærere i alle fag. • Manglede redskaber/værktøjer i forhold til skole-hjem-samarbejdet.
<p>Konkrete mål opdelt på de af Tosprogs-Taskforcens indsatsområder, der skal arbejdes med på skolen:</p>	<p>Dansk som andetsprog (DSA):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lærerne har kompetencer til at arbejde med DSA i deres fag. Målet er nået i juni 2011. 2. Der fastlægges og implementeres procedure for visitering af elever til supplerende undervisning. Målet er nået i efteråret 2011. <p>Skole-hjem-samarbejdet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem-samarbejde. 2. Lærerne er klædt på til at gå i dialog og give forældrene værktøjer til at kunne støtte op omkring barnets skolegang. Målet er nået i juni 2011. 3. Tosprogs-forældre deltager i højere grad faglige og sociale arrangementer i samme omfang som de danske forældre. Målet er nået i juni 2011.
<p>Indsatser på skolen: <i>Indsatserne tilknyttes de opsatte mål. Der skal være en eller flere indsatser for hvert opsat mål, så der for alle mål er planlagt, hvordan disse nås.</i></p>	<p>Dansk som andetsprog (DSA):</p> <p>Mål 1: Lærerne har kompetencer til at arbejde med DSA i deres fag. Målet er nået i 2011.</p> <p>Det nås ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fælles kick-off for alle lærere. To dages arrangement (Internat fredag den 30 og lørdag den 31. oktober 2009). Skabe bevidsthed om, at DSA er alle læreres ansvar i alle fag og give basisviden og øvelse, der får den enkelte lærer til at forholde sig til DSA i hans/hendes konkrete faglighed. Giver kompetencer til at opstille mål og elevplaner (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen). • Der sendes 6-8 lærere på 40 timers DSA kursus. Skolen ønsker eftermiddagskurser fra kl. 12.00 og fremefter. Kurset afvikles i skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen) • DSA indarbejdes som en integreret del i eksisterende årsplaner for skoleåret 2010/2011 og medtænkes i elevplaner i løbet af 2011/2012 (Tovholder: Ledelsen). <p>Mål 2: Tosprogs-teamet er i stand til at rådgive og vejlede skolens øvrige lærere.</p>

Dette nås ved at:

- Tosprogs-koordinatoren får vejlederkursus i efterår 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).
- Tosprogs- Taskforcen inviteres med til at deltage i to-sprogsteams møder for at drøfte DSA problemstillinger skoleåret 2009/2010 (Tovholder: Ledelsen).
- Tosprogs-teamet udarbejder i samarbejde med skolens ledelse en plan for formidling, organisering af videndeling og kollegasparring på skolen. Planen skal blandt andet sikre udbredelse af DSA i alle fag. Der afsættes tid til møder efter kursusforløb for de 6-8 lærere.
- Implementeringen understøttes på teammøder og fasemøder. Der afsættes tid til møder efter kursusforløb for de 6-8 lærere i skoleåret 2010/2011 (Tovholder: Ledelsen).

Mål 3: Der fastlægges og implementeres procedure for visitering af elever til supplerende undervisning i DSA. Målet er nået i efteråret 2011.

Det nås ved at:

- Tosprogsteamet og Tosprogs-Taskforcen drøfter procedurer og materialer til sprogvurdering af elever i efterår 2009 (Tovholder: Tosprogsteamet).
- I efterår 2009 udarbejdes procedure, og materialer fastlægges.
- Fra forår 2010 afprøves procedure på to klasser (Tovholder: Tosprogsteamet).
- Proceduren justeres efter afprøvning i juni 2010 (Tovholder: Tosprogsteamet).

Skole-hjem-samarbejdet:

Mål 1: Skolen har fastlagt det overordnede formål med skolens skole-hjem- samarbejde.

Dette nås ved at:

- Punktet tages på lærermøder og ledelsen samler ideer fra lærermøder. Mål/indsatser udarbejdes konkret i foråret 2010 (Tovholder: Ledelsen).

Mål 2: Lærerne er klædt på til at gå i dialog og give forældrene værktøjer til at kunne støtte op omkring barnets skolegang. Målet er nået i juni 2011.

Mål 3: Tosprogsforældre deltager i faglige og sociale arrangementer i samme omfang som de danske forældre. Målet er nået i juni 2011.

Disse nås ved at:

- Skolen gør brug af Integrationsministeriets/Tosprogs-Taskforcens værktøjskasser fra foråret 2010. Skoleledelsen udarbejder plan for, hvordan dette sker.
- Lærerne har basisviden om at samarbejde med traumatisere-

	de familier. Der afholdes en pædagogisk eftermiddag af fem timeres varighed i efteråret 2010 (Tovholder: Tosprogs-Taskforcen).		
Tidsplan med milepæle:	Se bilag med milepælsplan		
Evalueringsplan:	<p>Skole-hjem-samarbejdet:</p> <p>Mål 3: Tosprogsforældre deltager i faglige og sociale arrangementer på lige fod med de danske forældre. Målet er nået i juni 2011. Det evalueres ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen registrerer alle forældres fremmøde til forældrearrangementer. • Alle lærere udfylder hvert år afkrydsningsskema, som skolen udarbejder. • Skolen samler afkrydsningsskemaer i juni 2011 for at dokumentere og se progression i fremmødet. 		
Tovholder (som oftest skolelederen) og eventuelt arbejdsgruppe for den samlede indsats på skolen.	<p>Tovholder: Skoleleder Erik Kiil.</p> <p><u>Arbejdsgruppe:</u> Erik Kiil. Gudrun Lyhne Hanane Geith</p> <p>Sprogcentret Pædagogisk udvalg</p> <p><u>Opgaver for arbejdsgruppen:</u> Implementering af indsatsen Kerneopgaven er at understøtte implementering af dansk som andetsprog i fagene.</p>		
Overordnet økonomisk ramme for skoleplanen:			
Indsatsområde og tilhørende indsatser	Konsulentbistand fra Tosprogs-Taskforcen	Tosprogs-Taskforcens økonomiske bidrag	Medfinansiering fra kommunen/skolen
Dansk som andetsprog			
Fælles kick-off for alle lærere med fokus på DSA. To dages arrangement som internat.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer internat.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægsholderen.	Skolen betaler lærertid, lokaler og forplejning.

Der sendes 6-8 lærere på basiskursus i DSA.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægs-holderen.	Skolen betaler lærertid og transport.
Tosprogs-kordinatoren får vej- lederkursus.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer kurset.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægs-holderen	Skolen betaler lærertid og transport.
<u>Skole-hjem-samarbejdet:</u>			
Der afholdes en pædagogisk dag med fokus på skole-hjem-samarbejde.	Tosprogs-Taskforcen arrangerer pædagogisk dag.	Tosprogs-Taskforcen betaler oplægs-holderen	Skolen betaler lærertid, lokaler og forplejning.

Indgået den

18 DEC. 2009

FAGCENTER BØRN
OG UDDANNELSE

København d. 14-12-2009

Til
Sønderborg Kommune
Skolechef Niels Erik Thorgaard
Gl. Nordborg Rådhus
Mads Clausens vej 13
6430 Nordborg

Samarbejdsaftale til underskrift.

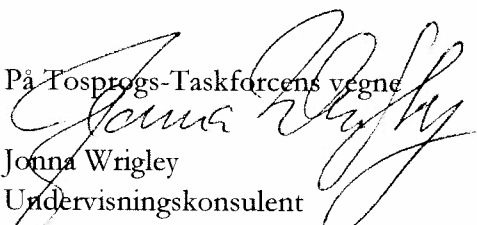
Jeg sender hermed to stk. samarbejdsaftaler underskrevet af vores kontorchef Jacob Hess.
Jeg vil bede jer underskrive begge aftaler og sende den ene retur til mig i den vedlagte kuvert.

I samarbejdsaftalen henvises tillige til en milepælsplan. Denne milepælsplan eftersendes i løbet af januar måned.

Vi ser frem til det videre samarbejde i det nye år.

God jul og godt nytår.

På Tosprogs-Taskforcens vegne

Jonna Wrigley
Undervisningskonsulent
Tosprogs-Taskforcen

10.01-2010.

Returieres i h. t. overstående.

Også fra Sønderborg Kommunes side
ser vi frem til det videre samarbejde
i det nye år.

Vi glæder os meget til og over det
samarbejde, der nu - formelt - er
indsat om.

Venlig hilsen.

(Niels Erik Thorgaard)